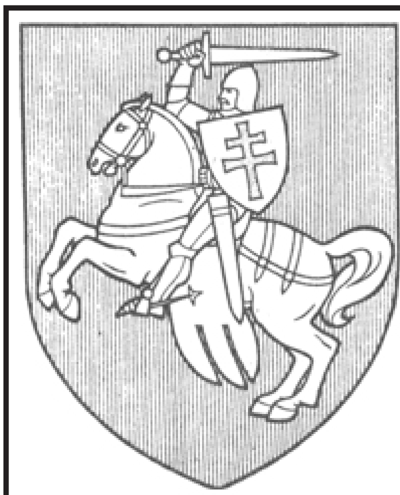

Покліч Волі

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №15 (142)
КАСТРЫЧНІК 2013 ГОДА

"Покліч волі" ў Інтэрнэце

Зараз наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org/, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/poklicz_voli.html , што у каталагу "Пэрыёдыка" для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

ПОГЛЯД РЭДАКТАРА

ДЫК ЧАМУ " НІЧОГА НЕ ПАМЯНЯЕШ"?

У той час,калі народ нават і не задумваецца пра наступныя выбары, палітычныя партыі планують, у якім фармаце возьмуць у іх удзел. Лагічна было б сказаць, што на тое яны і партыі, каб думаць пра гэта нават на выходныя. Але-але-але…

Справа у тым, што нават самыя адчайныя ў партыйных шэрагах аптымісты слаба вераць у магчымасць змены палітычнай улады на Беларусі праз прэзідэнцкія выбары.

Жывучы ў той частцы свету, дзе палітычныя працэсы ідуць да жахлівага марудна, а насельніцтва ў сваёй бальшыні не прыстасаванае да самастойнай змены закладзеных дзяржаўнай сістэмай поглядаў, пачынаеш разумець, што дзесяцігоддзі такіх адхіленняў, як сталіншчына, брэжнеўшчына, лукашызм, не параўнаеш нават з паталогіяй фашызму, якой у Германііпбыло адведзена гісторыяй усяго 12 гадоў.

21 стагоддзе, на жаль, не ўнесла ў гэтую заканамернасць аніякіх зменаў: дзевятнаццацігадовае сядзенне ўсенароднаабранага таму яскравае сведчанне. Тутэйшае насельніцтва па-ранейшаму не мае патрэбы змяняць сваё ўстаялае, хаця і бязглуздае быццё.

Па логіцы рэчаў, палітычныя партыі мусілі б адштурхоўвацца менавіта ад існуючай тут сітуацыі. Але насуперак гэтаму яны ўвесь час заяўляюць, што іхняя задача – перамога на выбарах, на якіх перамагчы немагчыма.

З другога боку, што можа дадаць да вырашэння існуючай тут сітуацыі, глыбейшае пранікненне ў настроі насельніцтва, усведамленне матываў іхні'х сацыяльных рэакцый і паводзінаў?

Якім бы ні было інертным тутэйшае грамадства, яно ўсё ж такі неяк эвалюцыянуе. І калі раней яно не ставіла пад сумнеў праваты свайго выбару: "калі не ён, то хто?", то зараз адбываецца нейкае змяшчэнне акцэнтаў (прычым першую скрыпку ў фармаванні грамадскага меркавання наконт грамадска-палітычнай сітуацыі граюць ужо не старэйшыя, як на першых выбарах, а маладзейшыя пакаленні): маўляў, "цяпер бачыце, каго вы выбралі, хаця зараз ужо нічога й не памяняеш…". "Так", – кажуць ім старэйшыя. – "Не памяняеш".

Чаму "не памяняеш" яны не тлумачаць, але здагадацца, думаю, не цяжка. "Не памяняеш" таму, што змяняць ніхто й не збіраецца. Каб памяняць трэба наважыцца нешта рабіць, а з дзяцінства засвоена: "рабіцьнешта без дазволу – сабе даражэй". Таму й "не памяняеш", што гэтая фраза – апраўданне ўласнае баязлівасці, ляноты, нерашучасці…

Выходзіць: палітычныя партыі імітуюць наяўнасць палітычнага жыцця і хаця б гіпатытычную магчымасць выбару праз выбары; насельніцтва не верыць у перамены; а ўлада не мае сумневаў наконт уласнае перавагі і даўгавечнасці.

А ўсе разам імітуюць наяўнасць тут паўнавартаснага чалавечага жыцця. Жыцця, якога насамрэч няма, а ёсць такое-гэтакае заімшэлае, саматужнае, местачковае быццё. Быццё, якое не цэментуе, не стварае, не кансалідуе, а разбурае спрыяе дэградацыі ды заняпаду.

У існай тут сістэме каардынат не можа быць пераможцаў, бо ўсе тут толькі пераможаныя. Не можа быць з той простай прычыны, што кожная існая тут сіла палохаецца адэкватнай самавызначанасці, больш-менш аб'ектыўнага ўсведамлення кожнай з існуючых сілаў, як сябе, так і іншых удзельніцаў палітычнага працэсу.

Папросту ў грамадска-палітычным жыцці не існуе дыялогу, то бок голас апазіцыі не даходзіць ні да ўлады, якая не жадае яго чуць, ні да народа, які не атрымаў ад улады загад слухаць, што апазіцыя кажа.

Слухаць жа ўладу даводзіцца і апазіцыі, і народу, хаця кожная з гэтых сілаў чуе яе па-рознаму, пры гэтым трымаючы ў кішэні аднолькавую фігу.

Улада хлусіць –ні народ, ні апазіцыя не маюць на гэты конт ніякіх сумневаў.

Але ці ні хлусіць і апазіцыя, якая згаджаецца на удзел у выбарах?

І ці ні хлусіць народ, які кажа, што " цяпер ужо нічога не зменіш"?

У рэшце рэшт кожны сам вырашыць фармат свайго ўдзелу ў выбарах.

На жаль, у бальшыні выпадкаў за многіх гэты выбар зробіць улада.

І бальшыня пагодзіцца з ейным рашэннем.

Рэдактар

ПРАЦОЎНАЯ СІЛА

А Я - ЗА ...

У Віцебску і вобласці беларусаў могуць замяніць в'етнамскія рабочыя?

У распараджэнне «Народных навінаў Віцебску» трапіў электронны дакумент "Аб в'етнамскай працоўнай сіле", які адміністрацыя Першамайскага раёна Віцебска рассылае кіраўнікам прадпрыемстваў.

У гэтым дакуменце паведамляецца наступнае: "Адміністрацыя Першамайскага раёна г.Віцебска інфармуе, што паводле ліста пасольства Рэспублікі Беларусь у В'етнаме існуе магчымасць выкарыстання на тэрыторыі вобласці в'етнамскай працоўнай сілы (будаўнікі, швачкі, сельскагаспадарчыя рабочыя, слесары, механікі, зваршчыкі).

Просім да 2013/10/16 г. інфармаваць аддзел эканомікі адміністрацыі раёна аб наяўнасці зацікаўленасці ў паказаным пытанні па электроннай пошце ***econom-ic.adm@mail.ru***».

Рассылаецца ён за подпісам першы намесніка кіраўніка адміністрацыі Таісіі Баглай, якая курыруе пытанні работы прадпрыемстваў дзяржуласнасці, малога і прыватнага бізнесу.

«Народныя навіны Віцебску»

ШЛЯХАМІ МІЛАСЭРНАСЦІ

ВАЛАНЦЁРСКАЯ ДАПАМОГА

Валанцёры дапамаглі сабраць у школу дзяцей са шматдзетных і няпоўных сем'яў, а таксама сацыяльных прытулкаў Віцебскага раёна.

У рамках дабрачыннай акцыі валанцёрскія атрады «Добрае сэрца» паўсюдна арганізавалі збор канцылярскіх прыладаў, школьнага адзення і абутку, навучальных дапаможнікаў, спорттавараў і іншых рэчаў, неабходных да навучальнага года, а пасля і іх перадачу маленькім адрасатам.

Да марафону добрых справаў далучыліся валанцёры Віцебскай абласной арганізацыі Беларускага Таварыства Чырвонага Крыжа. «Доктар небаліць» - так яны назвалі сваю ініцыятыўную групу, якая ў цяперашні час налічвае каля 20 актыўных удзельнікаў з ліку працоўнай моладзі і студэнтаў. Адно з сваіх апошніх выступаў «доктара» правялі ў сацыяльным прытулку нашага раёна.

З першых хвілінаўзносінаў з дзецьміяны заваявалі любоў юных гледачоў. Гульні і конкурсы клоўны ператварылі ў свята з салодкімі прызамі. Весялуны, у якіх поўны мех жартаў, дарылі малышам станоўчыя эмоцыі, здзіўлялі іх уменнем паказваць фокусы.

Як прызналася кіраўнік праекта Марына Няжурына, невыпадкова ў «доктары» пайшлі клоўны. Бо клоўнатэрапіі заклікана несці дзецям радасць для паляпшэння псіхалагічнага стану праз смех, здзіўленне, захапленне і іншыя станоўчыя эмоцыі. Дзеці, якія знаходзяцца ў сацустанове, не заўсёды адкрытыя для зносінаў, таму і «лячэнне» у «Небалітаў» асабліваe: гульні, прымаўкі, конкурсы...

Паводле http://www.pridvinje.by/2013/10

Партал твайго раёна: http://vicebskreg.by

ПРАВЫ ЧАЛАВЕКА

ГРАМАДЗЯНІН АДСТАЯЎ СВАЕ ПРАВЫ

Скаргі жыхара Віцебскага раёну Леаніда Здрэстава на суддзяў Кастрычніцкага раёну Віцебску пасля пісьма да Лукашэнкі, нарэшце, былі пачутыя: у дачыненні да двух суддзяў прынятыя меры ўздзеяння.

Справа ў тым, што суддзі прымалі загадзя неправамоцныя рашэнні, адмаўляючы распачынаць справу паводле скаргаў грамадзяніна супраць УП «Віцебскаблгаз», у далейшым адмененыя Віцебскім абласным судом.

Першай, хто вынес незаконнае рашэнне – як пазней прызнаў Віцебскі абласны суд – стала намесніца старшыні суду Кастрычніцкага раёну Віцебску Алена Папкова. Другой стала суддзя Вікторыя Лешчанка, якая не задаволіла скаргуактывіста аб абароне праваў спажыўцоў – і гэта ізноў было незаконна. Урэшце рэшт скаргі былі разгледжаны Кастрычніцкім райсудом. І абодва разы суддзёй Наталляй Лях. Але кожная з пастановаў, вынесеных ёй наконт справы, таксама аказалася незаконнай…

На думку актывіста, суддзі раённага суду наўмысна выносілі свае незаконныя рашэнні, пазбаўляючы яго права на справядлівы судовы разбор. " Калі прызнаюцца незаконнымі тры пастановы аднаго суду паводле адной і той жа справы – гэта ўжо за межамі здаровага сэнсу. Пасля гэтага суддзям, датычным да такога, не павінна больш заставацца месца ў судовай сістэме дзяржавы", – мяркуе спадар Леанід. Менавіта так ён напісаў кіраўніку дзяржавы, просячы апошняга разабрацца ў сітуацыі і прыняць адпаведныя арганізацыйныя і кадравыя рашэнні.

Зразумела, зварот актывіста трапіў не да кіраўніка дзяржавы асабіста, а ў ягоную адміністрацыю, якая ў сваю чаргу перанакіравала зварот у Вярхоўны суд, што й зладзіў праверку. Праверка падцвердзіла, што парушэнні з боку суддзяў сапраўды мелі месца.

Увыніку ўдачыненні да суддзі Наталлі Лях узбуджаная дысцыплінарная справа, якая накіраваная на разгляд у кваліфікацыйную калегію суддзяў Віцебскага абласнога суду. Акрамя таго выконваючы абавязкі начальніка галоўнага ўпраўлення юстыцыі аблвыканкаму прыняў рашэнне аб пазбаўленні суддзі Лях прэміі за жнівень.

Парушэнні закону з боку суддзяў пры разглядзе скаргаў Леаніда Здрэстава былі абмеркаваныя на апэратыўнай нарадзе ў галоўным упраўленні юстыцыі Віцебскага аблвыканкаму. У выніку чаго намесніцы старшыні Кастрычніцкага райсуду Віцебска Алене Папковай было ўказана на неабходнасць строгага выканання закону і ажыццяўлення належнага кантролю падчас разгляду грамадзянскіх справаў іншымі суддзямі.

Аднак пасля ўсіх разбіральніцтваў сухой з вады выйшла суддзя Вікторыя Лешчанка. Вярхоўны суд паведаміў, што не знаходзіць падставаў для прыцягнення яе да адказнасці…

Ян Сведка

КУЛЬТУРА

ПАМЯЦЬ ПРА МАНЬКОЎСКАГА

У в.Мазалава галоўнай гістарычнай славутасцю з'яўляецца сядзібны дом, пабудаваны ў пачатку XIX стагоддзя І.Манькоўскім. Цяпер будынак знаходзіцца ў непрывабным выглядзе, але мясцовыя жыхары па-трапяткому ставяцца да легендаў, якія з ім звязаныя.

Дом быў узведзены дзякуючы рамантычнай гісторыі, якая адбылася ў 1797 годзе і якая шырока асвятлялася ў тагачаснай прэсе Расійскай імперыі. Ураджэнец Віцебшчыны дробнамаёнткавы шляхціц Ігнат Манькоўскі закахаўся ў Рахель Макавецкую, дачку багатага і ўплывовага магілёўскага чыноўніка. Пачуццё было ўзаемным, але бацька дзяўчыны супраціўіўся шлюбу дачкі з бедным дваранінам. Тады Рахель напісала ліст імператару Паўлу І, і Ігнат адправіўся з ім у Санкт - Пецярбург. Падчас ранішняга разводу войскаў ён кінуўся да цара, стаў на калені і паклаў ліст на галаву. Васпан прачытаў пасланне, палагаміў просьбіта зімператрыцай Марыяй Фёдараўнай, якая палічыла, што за такога разумнага і ветлівага маладога чалавека можна выдаць дачку замуж. Пану Макавецкаму быў перададзены ліст з просьбай не перашкаджаць шлюбу. А Ігнату быў падараваны высокі чын і маёнтак.

Неўзабаве Ігнат Манькоўскі паехаў у Віцебск новым губернскім пракурорам, а праз некалькі гадоў падняўся па службовай лесвіцы і стаў віцэ-губернатарам. Паступова маладыя абжывалі падараваную зямлю, маёнтак у Мазалава атрымала назву "Мілае". Сялян новыя гаспадары перасялялі з курных хат, абагараваных па-чорнаму, у дамы з комінамі. Быў пабудаваны цагляны завод, на рацэ Лужаснянка ўзвялі млын, ад якога зараз засталіся руіны. У 1831-м, за год да смерці Ігната Манькоўскага, імператарскае Вольнае эканамічнае таварыства маёнтак "Мілае" адзначана як ўзорнае.

Манькоўскі быў вядомы ў літаратурных колах. Напрыклад, пасля выгнання напалеонаўскіх войскаў у часопісе "Сын Айчыны" ён апублікаваў "Ліст з Віцебска", дзе апісаў жахі французскай акупацыі. Ігнат Манькоўскі лічыўся магчымым аўтарам ананімнай паэмы "Энеіда навыварат" (датуецца прыкладна 1820 -мі) - першага вялікага творы новага часу на беларускай мове. Хоць большасць даследчыкаў прыпісваюць аўтарства смаленскаму памешчыку Вікенцію Ровинскому, але сумневы застаюцца.

Пасля 1917 года ў панскім доме размясцілася камуна, якая забрала і ўвесь сельгасінвентар. Да вайны і пасля (да 1972 -га) тут размяшчалася школа. Затым будынак пераабсталявалі пад кватэры для педагогаў і работнікаў мясцовай ПМК. Апошнія некалькі дзесяцігоддзяў дом пуставаў і стаў трухлець. У 1980-х сучасныя вандалы цалкам знеслі сямейнае пахаванне Манькоўская.Цяпер будынак належыць Віцебскай дыяцэзіі, частка першага паверха адведзена пад царкву. Прыход у Мазалава невялікі, а таму рамонт прасоўваецца, мякка кажучы, павольна.

Таму ці зменіцца дом Ігната Манькоўскага да такой ступені, каб любы чалавек мог сказаць: "Вельмі міла!" – вялікае пытанне.

http://news.tut.by/society/370157.html

НАРОДНЫ АНСАМБЛЬ АДЗНАЧАНЫ ДЫПЛОМАМ

Абрад выпечкі вясельнага каравая паказаў ва Усвятах(зараз - Расея, раней - этнаграфічныя беларускія землі) ансамбль народнай песні і музыкі «Вераснянка» Мазалаўскага СДК Віцебскага раёна.

Ансамбль прыняў удзел у фальклорным фестывалі-конкурсе імя выканаўцы народных песень Вольгі Сяргеевай з Усвятаў.

Тэмайгэтагатворчагафоруму абраная рабіна. У рамках фестывалю прайшоў конкурс фальклорна-этнаграфічных праграм. «Вераснянка» на Усьвяцкай зямлі паказала абрад выпечкі вясельнага каравая.

У спаборніцтве гаспадыняў у ліку традыцыйных пачастункаў мазалаўчане прадставілі мядова–рабінавую наліўку, пірог «Рабінавая казка» і хлеб з чорнай рабінай «Махлаеўскі».

Народны ансамбль адзначаны дыпломам і памятным сувенірам.

Ян Сведка

ПРАФІЛАКТЫКА ПРАВАПАРУШЭННЯЎ

МЕРАПРЫЕМСТВА "НАГЛЯД"

На тэрыторыі Віцебскага раёна супрацоўнікамі РАУС праведзена спецыяльнае комплекснае мерапрыемства (СКС) "Нагляд". Мэта мерапрыемства - прафілактыка ўзроўню рэцыдыўнай злачыннасці, вывучэнне ладу жыцця, крыніц даходу тых, хто трапіў пад прэвентыўны нагляд і хто мае непагашаную судзімасць... На сённяшні дзень пад "наглядам" крымінальна-выканаўчай інспекцыі знаходзяцца 587 экс-асуджаных.

Кантроль і праверка раней судзімых асобаў павінна стаць перашкодай для здзяйснення імі чарговых правапарушэнняў.Толькі за бягучы год па напрамках дзейнасці ўсіх службаў АУС зафіксавана 135 парушэнняў закона, што на 21 выпадак больш, чым у 2012-м. Варта аднак адзначыць, што палова парушальнікаў на тэрыторыі Віцебскага раёна не пражывае.

Па лініі крымінальнага вышуку фігуруюць 80 крымінальных справаў, колькасць якіх у параўнанні з мінулым годам павялічылася на 7. Акрамя таго, узрасла колькасць выяўленых парушэнняў умоваў адбыцця пакарання асуджанымі, якія знаходзяцца на ўліку.

Працягам акцыі стала выязное адкрытае паседжанне назіральнай камісіі на базе Тулаўскага сельскага Савета. Аналізаваліся асацыяльныя паводзіны асобаў, якія злоўжываюць спіртнымі напоямі, а таксама разглядаліся пытанні, звязаныя з працаўладкаваннем гра-мадзянаў, якія маюць судзімасць. Падчас СКМ "Нагляд" працоўныя месцы атрымалі 6 чалавек. Пад кантроль ўрача-нарколага трапілі пяцёра экс-асуджаных, якія не ў стане самастойна справіцца з алкагольнай залежнасцю.

У ходзе выязных праверак рэйдавыя групы выявілі выпадкі парушэння прэвентыўнага нагляду, невыканання парадку адбыцця пакарання ў выглядзе абмежавання волі без накіравання ў выпраўленчую ўстанову адкрытага тыпу. Два матэрыялы крымінальнай справы ў дачыненні да жыхароў г.п. Янавічы і Сураж былі перададзеныя ў раённы аддзел Следчага камітэта.

Паддзеяннеарт.416(ухіленне ад адбыцця пакарання ў выглядзе папраўчых работ) трапіў грамадзянін з в. Вымна. «Крымінальны» санкцыю за невыкананне прысуду суда аб пазбаўленні права займаць пэўныяпасады«зарабіў»жыхар в. Сакольнікі Кастрычніцкага сельсавета. Парушальнікі патрабаванняў прэвентыўнага нагляду, двое мужчынаў з населеных пунктаў Бабінічы і Васількі, надоўга захаваюць у памяці арт. 421.

Мяркую, што іхнім таварышам па «няшчасці» варта задумацца над тым, каб не апынуцца за кратамі зноў.

Паводле www.pridvinje.by апрацаваў Якаў Дрозд

ЗДАРЭННІ

СУТЫКНЕННЕ СКОНЧЫЛАСЯ ГІБЕЛЛЮ

Як паведамляе сайт МУС РБ, 5 кастрычніка ў Віцебску жыхар в. Хайсы Віцебскага раёна (1989 г.н.), які кіраваў аўтамашынай «Фольксваген», не справіўся з кіраваннем, сутыкнуўся з машынай «ГАЗ» і загінуў.

У 09.20 непрацоўны жыхар з в. Хайс выехаў на паласу сустрэчнага руху і сутыкнуўся з аўтамашынай «ГАЗ», якая рухалася ў спадарожным напрамку, пасля чаго ўрэзаўся ў металічную агароджу і загінуў.

Падрабязнасці ДТЗ высвятляюцца.

ЗАБЛУКАЛЫЯ ВЫЙШЛІ САМАСТОЙНА

26 верасня 2013 у 21 гадзіну 15 хвілінаў паступіла паведамленне пра тое, што ў лясным масіве, у раёне в. Топорына, Заронаўскага с/с, Віцебскага раёна згубіліся грамадзянін, 1956 г.н., з дачкой, 1990 г.н.

Пошукавыя працы арга-нізаваныя Віцебскім РАУС. Склад пошукавых груп: Шумілінскага РАНС (1 адз. тэхнікі, 2 чалавекі), РАУС (1 адз. тэхнікі, 3 чалавекі).

У 01-15 2013/09/27 года заблукалыя самастойна выйшлі да работнікаў Віцебскага РАУС.

Стан грамадзянаў здаваль-няючы, у медыцынскай дапамозепатрэбаў не маюць.

Ян Сведка

ПРАВЫ ЧАЛАВЕКА

ІНІЦЫЯТЫВА ПАД ПАКАРАННЕМ

Сябру партыі БНФ Аляксандару Ільінцу з Віцебску паведамілі на працы, што больш «ня маюць патрэбы ў ягоных паслугах». Гэта адбылося пасля таго, як стала вядома пра ягоны ўдзел у кампаніі "Зробім лепш".

Ён працаваў майстрам у брыгадзе цэху ўласнай вытворчасці ў краме №139 гандлёвай сеткі "Веста", займаўся выпечкай хлеба-булачных і кандытарскіх вырабаў. Нараканняў на сваю працу з боку кіраўніцтва не меў, але пасля ягонага ўдзелу ў кампаніі "Зробім лепш", пачаліся праблемы. Паводле словаў актывіста, яму прапанавалі развітацца з працай "па-добраму".

У сваім двары жыхары вырашылідобраўпарадкаваць тэрыторыю, абсталяваць дзіцячую пляцоўку. Правялі сход грамадзянаў з дамоў №№ 31, 29, 29 карпусы 1 і 2 па вуліцы Чкалава, сабралі подпісы пад калектыўным лістом, звярнуліся ў службу ЖКХ. Ім нават паабяцалі дапамогу – прывезці ўсё неабходнае для дзіцячай пляцоўкі. Але, як толькі артыкул пра гэта зьявіўся на сайце "Народныя Навіны Віцебска", літаральна праз пару дзён у двары пачалася інтэнсіўная праца: аднекуль сабралі дворнікаў, якія й пачалі прыбіраць, усталёўваць лавачкі…

На наступны дзень ён зайшоў па вытворчых справах да дырэктаркі крамы, дзе працаваў, і стаў сведкам тэлефоннай размовы, датычнай ягонай асобы. Дырэктарка папрасіла яго выйсці. Праз колькі хвілінаў запрасіла ізноў і сказала, што ягоныя паслугі гэтай краме больш не патрэбныя. Яна сказала,штоёйпатэлефанавалі і параілі развітацца з ім па-добраму. З кім размаўляла дырэктарка, даведацца не ўдалося.

Даведаўшыся, што ў двары вырашылі наводзіць парадак самі мясцовыя насельнікі, чыноўнікі з ЖКГ занепакоіліся пра свой невысокі аўтарытэт у жыхароў. А таксама пра тое, што факты пра непарадак у гэтым двары сталі вядомыя грамадскасці, і што праз гэта ў іх могуць быць непрыемнасці на працы. Таму, мяркуе актывіст, ягоная дзейнасць прызнаная небяспечнай.

Паводле http://vitebskspring.org/be/news/1573

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Покліч Волі» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі парушаны вашы правы спажыўца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты «Покліч Волі».

Наша газета стала размяшчацца на партале http://kamunikat.org/, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/poklicz_voli.html яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

“САМАЦЭНЗУРА”

ЛУКАШЭНКА ТРАПІЎ ПАД ЦЭНЗУРУ

Лукашэнка, як Ленін у СССР, стаў самым цэнзураваным аўтарам у краіне

Аляксандр Лукашэнка зноў «ляпнуў». Гэтым разам наконт падтрымкі сям'і. Наведваючы БелАЗ у Жодзіне, ён сказаў:

«Мы зараз думаем, як падтрымаць жанчын. Сем'і як падтрымаць… Вось праект „Вялікая сям'я“ мне прапанавалі. За першае дзіця — дзесяць тысяч даляраў. За другое — дванцаць. За трэцяе — у два разы павялічваем. А калі яшчэ ты сам на гэты рахунак грошы кладзеш, то мы ў два разы больш даем».

Газэта «Наша ніва» падлічыла, што ў гэтым выпадку дзяржаве прыйшлося б штогод выплачваць больш за 2 мільярды даляраў на дзяцей. Зразумела, гэта нерэальна. І самі ўлады гэта хутка зразумелі. Таму заява Лукашэнкі зазнала цэнзуру. На сайце прэзыдэнта, у інфармацы БЕЛТА, у «Советской Белоруссии» гэтых словаў кіраўніка дзяржавы няма.

Сытуацыя характэрная для недэмакратычных рэжымаў. У СССР самая вялікая цэнзура існавала адносна Леніна, на якога афіцыйна амаль маліліся. Каля 4 тысяч матэрыялаў, напісаных правадыром усясьветнага пралетарыяту (гэта 6–7 тамоў) не былі надрукаваныя ў савецкія часы. У гэта цяжка паверыць, але Ленін быў самым забароненым аўтарам у краіне, у якой панавала ідэалёгія марксізму-ленінізму.

З Лукашэнкам праблемы ўзьніклі зь першых месяцаў кіраваньня. Узгадаем скандальнае выказваньне наконт Гітлера, ад якога старанна адхрышчваюцца ягоныя прыхільнікі. Альбо заява пра тое, што беларуская мова — бедная, на ёй «нельга выразіць штосьці вялікае». Праз два гады прэзыдэнт катэгарычна адмаўляўся ад гэтай фразы, абяцаў заплаціць мільён даляраў таму, хто пакажа, дзе і калі ён пагардліва казаў пра беларускую мову.

У 1997 годзе, адказваючы на пытаньне журналіста, чаму ён назваў Барыса Ельцына 80-гадовым, калі на самой справе яму было тады толькі 66 гадоў, Лукашэнка адказаў: «Сарвалася зь языка, разумееце? Экспромт быў… Як дадаў яму 15 гадоў, сам не разумею… Ну трэба ж вашу ўвагу чымсьці прыцягнуць. І вы адразу клюнулі».

У сваёй кнізе пра Лукашэнку я на цэлы разьдзел прыводжу прыклады, дзе Лукашэнка кажа пра тое, што, мякка кажучы, не адпавядае рэальнасьці. Як прапагандысту і папулісту ад прыроды, яму важна зрабіць прыгожую карцінку для аўдыторыі ў дадзены канкрэтны момант. Ён сам захапляецца сабой і ўжо ня можа спыніцца.

Здавалася б, столькі часу прабыўшы ва ўладзе, ён павінен быў зрабіцца больш абачлівым. Бо з-за сваёй празьмернай гаварлівасьці шмат разоў трапляў у непрыемныя сытуацыі.

Але, як вядома, чалавек — гэта стыль. Ён ня можа спыніцца, нават калі гэта шкодзіць ягонаму іміджу. Вось і пра пошліну ў 100 даляраў Лукашэнка сказаў: «Вось ляпнуў, сабе на шкоду, мусіць».

Аўтарытарны рэжым асабістай улады, калі ўсёўладны валадар знаходзіцца па-за крытыкай, робіць кепскую паслугу яму самому. У выніку кіраўнік Беларусі — адзіны чалавек у краіне, які не адказвае за свае словы. І, як ні парадаксальна, Лукашэнка, як Ленін у СССР, стаў самым цэнзураваным аўтарам у краіне. Дзяржаўныя мэдыі рэдагуюць яго больш, чым Пазьняка. І сьмех, і грэх.

Але калі палітык не адказвае за свае словы, то адбываецца дэвальвацыя ягоных публічных заяваў у вачах электарату. Зь іншага боку, як весьці справы зь Беларусьсю замежным палітыкам ці бізнэсоўцам, якія атрымліваюць асабістыя гарантыі ад Лукашэнкі?

Валер Карбалевич
«Радыё Свабода»

НАША МЕСЦА

У ТРОЙЦЫ САМЫХ БЕДНЫХ НАРОДАЎ ЕЎРОПЫ

Global Wealth Report-2013 развенчвае міф аб паспяховасці беларускай эканамічнай мадэлі.

Швейцарскія аналітыкі з Credit Suisse прадставілі апошняе даследаванне аб сусветным багацці Global Wealth Report -2013. Аўтсайдэрамі сярод еўрапейцаў аказаліся грамадзяне Беларусі, Малдовы і Украіны — іх сярэдні гадавы даход складае менш за 5 тысяч долараў. Гэта ў 10 разоў менш, чым сярэднеєсусветны.

Нашы суседзі, палякі, маюць даход ад 25 да 100 тысяч долараў. Расейцы — ад 5 да 25 тысяч даляраў.

Самымі багатымі прызнаныя швейцарцы (па кошту чыстых актываў) — больш за 500 тысяч даляраў на дарослага чалавека. У дзясятку самых багатых таксама ўвайшлі жыхары Аўстраліі, Нарвегіі, Люксембурга, ЗША, Швецыі, Францыі, Сінгапура, Бельгіі і Даніі.

Аналітыкі адзначаюць, што няроўнасць застаецца вялікай: «10 % сусветнага насельніцтва валодае 86 % сусветнага багацця».

ТАКОЕ ЗАКАНАДАЎСТВА

ПАПРАЎКІ НЕ ЗРОБЯЦЬ ВЫБАРЫ ДЭМАКРАТЫЧНЫМІ

У Беларусі прыняты папраўкі ў кодэкс аб выбарах. Цэнтрвыбаркам назваў іх адпаведнымі міжнародным рэкамендацыям. Эксперты заявілі, што лічаць змены касметычнымі.

Палата представителей парламента Беларуси на открывшейся 2 октября осенней сессии приняла поправки в Избирательный кодекс страны. Новшества касаются порядка изменения финансирования избирательных кампаний. На выборах президента личный фонд кандидата увеличится в три раза - примерно до 100 тысяч евро. Формировать фонды можно будет со дня регистрации инициативной группы.

Выборы в парламент будут проходить только в один тур. А деньги из бюджета на агитационную кампанию, которые раньше предоставлялись кандидатам, теперь будут передаваться в местные избирательные комиссии, которые сами будут заказывать информационные листки и направлять их избирателям с сообщением о дате и времени голосования. Подчеркивается, что в этих буклетах будет обязательно указана судимость кандидата, если таковая была. Новым в законодательстве является также запрет на бойкот выборов и референдумов.

Как сообщает Центризбирком, изменения не обсуждались с экспертами БДИПЧ ОБСЕ, но разрабатывались "в духе и ключе" международных рекомендаций. По мнению же независимых экспертов и белорусских оппозиционных политиков, власти создают лишь видимость перемен.

Принцип королевства кривых зеркал

С законодательными поправками оппозиция не связывает никаких надежд на то, что выборы в Беларуси станут честными и прозрачными. Об этом заявил DW заместитель Объединенной гражданской партии (ОГП) Лев Марголин, подчеркнув, что такого же мнения придерживаются представители других оппозиционных структур и гражданского общества Беларуси. "В белорусских условиях срабатывает принцип королевства кривых зеркал, когда для оппонентов режима любые изменения предстанут лишь обратной своей стороной", - считает политик.

Увеличение личного фонда кандидата на президентских выборах можно было бы только приветствовать, говорит Марголин. Но при этом замечает, что никакое частное предприятие и ни один предприниматель не рискнет помогать оппозиции, потому что "подпишет смертный приговор своему бизнесу". "Если бизнесмена заподозрят в связях с оппонентами власти, то начнутся проверки со стороны налоговой инспекции, пожарных и санитарных служб. Он потеряет свой бизнес, как это было уже не раз", - напоминает оппозиционер. Отмена второго тура голосования, полагает замглавы ОГП, свидетельствует, что власти просто устали сгонять на участки граждан, для которых выборы стали формальностью, а не возможностью выбирать.

Политик обратил внимание на то, что оппозиция настаивала на трех существенных изменениях в Избирательный кодекс, из которых ни одно не было принято во внимание. Это отмена досрочных выборов, в ходе которых возможны фальсификации. Кроме того, это участие в избиркомах представителей кандидатов, а также прозрачный порядок подсчета голосов. "Все остальное - косметический глянец, важно только, чтобы европейские политики не приняли его за движение в направлении демократии", - подчеркнул Лев Марголин.

"Фирменный подход"

В том, что новшества никаких демократических перемен в избирательный процесс не принесут, убежден и глава Движения "За Свободу" Александр Милинкевич. "Власть чувствует себя как в осажденной крепости, и с помощью имитации, в отсутствие политических и экономических реформ, пытается представить Западу новые избирательные правила в надежде на то, что они будут соответствовать стандартам ОБСЕ", - сказал политик в интервью DW.

Но пока представителей от оппозиции не будет в избирательных комиссиях, со стороны властей - это всего лишь игра в уступки, потому что ее новые правила будут применяться избирательно, полагает Милинкевич. В то же время он уверен, что в Евросоюзе сумеют разобраться, насколько выборы в Беларуси будут соответствовать стандартам ОБСЕ, вне зависимости от того, признает Минск европейские правила или нет.

Руководитель аналитических проектов информационной компании БелаПАН Александр Класковский назвал "фирменным подходом" действия властей, выбравших из всех предложений международных экспертов по усовершенствованию избирательного законодательства те, которые "никоим образом не повлияют на белорусский механизм обеспечения элегантных побед провластных кандидатов на выборах всех уровней".

Зачем власть "включает дурака"

Поправки в законопроекте о выборах в Беларуси Класковский также считает косметическими. По его словам, Минск опять сделал то, что удобно ему - сама система "выборов без выбора" осталась неизменной, поскольку она "еще больше ограничит возможности для оппозиции, когда каждый рубль в фонде оппозиционного кандидата будет просвечиваться рентгеном".

В то же время политический обозреватель замечает, что само по себе действующее избирательное законодательство не является драконовским. "Но так как в законе не прописаны такие детали, как демонстрация наблюдателям каждого бюллетеня при подсчете голосов или включение оппозиционеров в избиркомы, позволяет властям "включать дурака" и отвергать требования об этом оппозиции", - объясняет ситуацию эксперт.

А Юрий Джибладзе, президент российского Центра развития демократии и прав человека и представитель Комитета международного контроля за ситуацией с правами человека в Беларуси (организации, участвовавшей в наблюдении за белорусскими выборами. - Ред.) заметил, что невозможно проводить честные кампании без изменений в области фундаментальных прав и свобод человека.

НАША ЎЛАДА

ЛУКАШЕНКО БЬЕТСЯ ЗА ВАЛЮТУ...

Каждый, кто видел «Свадьбу в Малиновке», хорошо знает: атаман не атаман, если нет у него золотого запаса. Золотовалютные резервы Беларуси подтаивают, рубль приходится держать всеми правдами и неправдами.

Вот почему суть самых резонансных высказываний **Александра Лукашенко** 28 сентября на «Дажынках» в Жлобине **сводится к вопросу валюты**.

Во-первых, глава государства посыпал голову пеплом за свое поставившее на уши полстраны высказывание о грядущей пошлине в сто баксов с носа за выезд за рубеж: *«Вот брякнул, себе во вред, наверное»* (да уж не наверное, а сто пудов!). Сейчас, похоже, дело идет к тому, что диковинную идею если и не похерят, то сильно редуцируют, направив острие на челноков и тех, кто будет возвращаться из шоп-туров.

Однако здесь показательно пояснение: *«Я радею не за то, чтобы запретить выезд нашим гражданам, я переживаю, что под три миллиарда долларов валюты вывозится ежегодно из страны»*. В общем, никакой диктатуры, просто с деньгами (не фантиками, а настоящими) стало туго.

Во-вторых, президент усиленно успокаивал народ по поводу девальвационных ожиданий, не забыв при этом укорить за беготню по обменникам. Опять ключевое слово: валюта.

В-третьих, Лукашенко поведал, что люди, которые хотят купить «Уралкалий», «дают нам сигнал к тому, что белорусы, подождите немножко, мы все равно будем вместе». А продажа калия — это тоже живая валюта.

Итак, **проблема валюты, золотого запаса**, то есть материального фундамента власти, очевидно подпирает. И особенно дискомфортна она сейчас, когда уже маячат на горизонте новые президентские выборы...

А город подумал — ученья идут

Отдельные вопросы: почему за два десятилетия независимости в Беларуси не смогли создать свой сильный менеджмент в этой сфере и почему блюстители национальной безопасности не просчитали дерзкий ход основного владельца **«Уралкалия» Сулеймана Керимова**, разорвавшего в конце июля картельное соглашение?

В итоге ситуацию пришлось спасать в фирменном стиле белорусских властей — взяв де-факто в заложники прилетевшего в Минск на переговоры гендиректора российской компании Владислава Баумгертнера. Благо что Путин на открытую войну не пошел и предпочел разрулить ситуацию келейно.

Аналитики предполагают: в частности, ссору быстро притушили и потому, что **«Уралкалий»** в итоге может быть перекуплен кем-то из близких к Кремлю олигархов. В этом контексте назывались, в частности, фамилии Аркадия Ротенберга, Игоря Сечина, Владимира Когана. К слову, последний, по сведениям российских источников, готов, если сделка состоится, взять на себя выплаты белорусской стороне для урегулирования конфликта.

Вот это действительно маневры, не чета войнушке российско-белорусского войска с мифическими бандформированиями, якобы въехавшими на джипах в пределы союзного государства. И не по поводу ли калийного дела Путин бросил Лукашенко на прощание свое «созвонимся» на полигоне под Калининградом?

Склеят ли разбитый кувшин «Уралкалий» и Минск?

Впрочем, кто купит долю Керимова, еще вилами по воде писано. А в принципе, насколько реально, что потенциальный новый собственник «Уралкалия» возобновит сотрудничество с «Беларуськалием»?

«В первом приближении это было бы логичным — в силу специфики рынка», — отметил в комментарии для Naviny.by **минский экономист Сергей Чалый**. Он пояснил: калийные удобрения — не биржевой товар, цена здесь всегда есть результат переговоров, *«потому либо создание картелей, либо некое согласование сбытовой политики разумно»*.

Однако не все так просто, как кажется. *«После развода для «Уралкалия» просматривается и другой вариант»*, — добавил аналитик. Дело в том, что в силу географии поставок эта компания претендует на доминирующее положение в Азии. Из крупных же покупателей как раз только Китай и Индия практикуют заключение длинных контрактов, например на полгода; на полгода плюс опцион еще на полгода (в то время как в Америке преобладают спотовые сделки).

Чалый обращает внимание и на то, что недавно китайский фонд конвертировал облигации «Уралкалия» в 12% акций, а это позволит китайцам претендовать на одно место в совете директоров. *«И понятно, что их представитель не будет заинтересован в усилении совместных позиций продавцов удобрений»*, — полагает собеседник Naviny.by.

«Так что — либо сильный вариант с координацией сбыта, и не обязательно в виде картеля, либо слабый в виде раздела рынков и все равно — отказа от конкуренции между собой», — прогнозирует эксперт.

Интеграция по принципу «кось-кось — да в оглобли»

Возобновить сотрудничество особенно важно сегодня белорусской стороне. «Для самостоятельного сбыта у нас просто нет нужного количества спецов должного уровня», — говорит Чалый. Идеальным вариантом было бы вообще создать СП, считает аналитик. По его версии, в свое время *«Керимову же, в принципе, и дали купить «Уралкалий» с миссией консолидации калийных активов бывшего СССР»*. Не случайными в этом контексте были и попытки создать такую структуру, как «Союзкалий».

Впрочем, маловероятно, что теперь удастся создать СП, — *«в силу того, что российская часть все-таки будет частной»*, считает собеседник. В целом же перспективы возобновления сотрудничества тем реальнее, «чем более питерским будет новый собственник», заключил аналитик.

И последнее: а зачем, собственно, российскому президенту разгребать калийную проблему? Чалый объясняет это тем, что *«Путина интересует «интеграция» в любых видах»*.

Да, сегодня, когда российский лидер явно умасливает Лукашенко, держа в голове подписание договора о Евразийском союзе, Минску можно снять кое-какие сливки. Но внешнее миролюбие Путина в калийном вопросе отнюдь не означает, что Москва решила заниматься филантропией по отношению к белорусскому партнеру. Интеграционную философию российских элит метко отражает русская же поговорка **«кось-кось — да в оглобли»**.

Девальвацию накаркает «пятая колонна»?

Ну а белорусский президент не был бы самим собой, если бы не попытался перевести стрелки. Оказалось, что угроза девальвации объясняется не тем, что напечатали до черта пустых денег, а тем, что народ предпочитает заграничный товар, ломится в обменники за СКВ. Ну и отдельной строкой — *«наши негодяи, «свядомыя», которые «плявузгают» языками во всех средствах массовой информации»*.

Риторический вопрос: **с каких это пор оппозицию пустили во все СМИ**? На самом деле, естественно, рупоры остаются в тех же руках, просто могучая машина госпропаганды крутится вхолостую. Обыватель, который хорошо помнит, как после убаюкивающих речей обваливался рубль, и без «пятой колонны» кумекает, что к чему.

Народ видит: у атамана все хуже с золотым запасом, чудесных рецептов исцеления экономики нет, наращивание же долгов (у кого только не нахватали уже кредитов!) вылезет боком. А потому если не перед выборами-2015, то после них народ все равно обдерут, чтобы залатать дыры плохого хозяйствования.

Александр Класковский
"Белапан"

ЭКАНАМІЧНЫ КРЫЗІС

«... КІПІЦЬ НАШ РОЗУМ АБУРАНЫ»

Тлумачачы нашы праблемы, Лукашэнка ў апошні час часта спасылаецца на сусветны фінансавы крызіс. Ці праўда, што крызіс ўсюды, у экспрэс -каментары«Салідарнасці » патлумачыў эканаміст Леанід Заіка.

Маючы зносіны з працоўным калектывам **ААТ «БелАЗ»** у аўторак, Лукашэнка звярнуў увагу на крызісную сітуацыю ў сусветнай эканоміцы. Паводле яго слоў, калі крызіс скончыцца, Беларусь павінна выглядаць прыстойна.

У сераду **на нарадзе па пытаннях сацыяльна-эканамічнага развіцця** кіраўнік дзяржавы зноў успомніў пра сусветны крызіс. Праўда, заклікаў чыноўнікаў не спісваць на яго праблемы: *«наракаць ўвесь час на свет і сусветны крызіс не прыстала»*.

А вось цытата Лукашэнкі **на «Дажынках» у Жлобіне**: *«Вы ведаеце, што сітуацыя была ў эканоміцы няпростым. Бушуе сусветны крызіс, вы бачыце, што робіцца па ўсім свеце»*.

Ці сапраўды ў свеце бушуе крызіс, **«Салідарнасць»** пацікавілася ў **кіраўніка аналітычнага цэнтра "Стратэгія" Леаніда Заікі**.

-Калі б кожны беларус выпісваў часопіс Economist, ён сказаў бы: «Джэнтльмены, усё на самой справе не так», - адзначыў суразмоўца. - Сапраўды існуюць праблемы, звязаныя з фінансавай устойлівасцю шэрагу краін, такіх, як Грэцыя, Іспанія, Партугалія - краін, дзе прывыклі жыць, як кажуць у Беларусі, на халяву. Там людзі атрымліваюць заробкі большыя, чым зарабляюць.

А вось у Нямеччыне нічога такога няма. Дарэчы, цікава, чаму нашы грамадзяне стаяць у чарзе па візы ў Германію, Літву і Польшчу, бо навокал крызіс?

Эксперт прыводзіць прыклад: *«Самыя высокія тэмпы прыросту ВУП - у Кітаі, Бразіліі, Інданезіі - па 5-7 %. У СНД высокія тэмпы прыросту (па 6-7 %) у Таджыкістане, Туркменістане, Узбекістане. У еўразоне прырост ад 0,6 да 2-3%. А ў нас, на жаль, усяго толькі 1 % прырост ВУП. І падзенне прамысловай вытворчасці на 5%. У той жа час зарплата ў нашай краіне павялічылася на 20%.»*

На думку **Леаніда Заікі**, Беларусь перажывае **крызіс адноснай перавытворчасці**.

- Таварныя запасы павялічыліся да 75% ад месячнага выпуску, а былі на ўзроўні 40%. Мы выпускаем прадукцыю, якая нікому не патрэбна. У гэтым годзе мы прадалі за мяжу тавараў на 20% менш. Наша прадукцыя неканкурэнтная, ды і кошты на сусветных рынках зніжаюцца. А наконт таго, што недзе нешта бушуе, так гэта кіпіць наш розум абураны, - іранізуе аналітык.

Таццяна Гусева
"Салідарнасць"

ТАКАЯ ІНТЭГРАЦЫЯ

ЛУКАШЭНКА ХОЧА Ў АЗІЮ, А БЕЛАРУСЫ – У ЕЎРОПУ

Аляксандр Лукашэнка на нарадзе па пытаннях падрыхтоўкі і правядзення саміту лідараў краін СНД у Мінску 24–25 кастрычніка заявіў пра прыярытэт еўразійскай інтэграцыі.

"Для нас развіццё еўразійскай інтэграцыі з'яўляецца адным з прыярытэтных напрамкаў у дзяржаўнай знешняй палітыцы", - сказаў кіраўнік краіны.

Лідар Руху "За Свабоду" **Аляксандр Мілінкевіч** кажа, што *"гэта Лукашэнка хоча ў Азію, а беларусы, дзякуй Богу, збольшага хочуць у Еўропу".*

"Ён - вялікі аматар СССР, а сярод нашых грамадзянаў прыхільнікаў вяртання ў камуністычны рай амаль не засталося. Лукашэнка - чалавек мінулага, а беларусы думаюць пра будучыню сваіх дзяцей і ўнукаў. У нас розныя дарогі", - сказаў Мілінкевіч у інтэрв'ю ***Рух.by***.

Па дадзеных апытання НІСЭПД у верасні гэтага года, пры неабходнасці выбару на гіпатэтычным рэферэндуме паміж аб'яднаннем з Расіяй і ўступленнем у Еўрапейскі Саюз за першы варыянт выказваюцца 35,6%, а за другі 42,4% беларусаў.

Заснавальнік і рэдактар:
Салодкі Сяргей
Аляксандравіч

Адрас рэдакцыі: г.Віцебск,
3-я Мопраўская, д. 14,
тэл. 26-42-02, маб. +375299410197.
Газета выдаецца з траўня 2003 г.

Падпісана да друку 16.10.2013 у 19.25
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры падтрымцы аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.